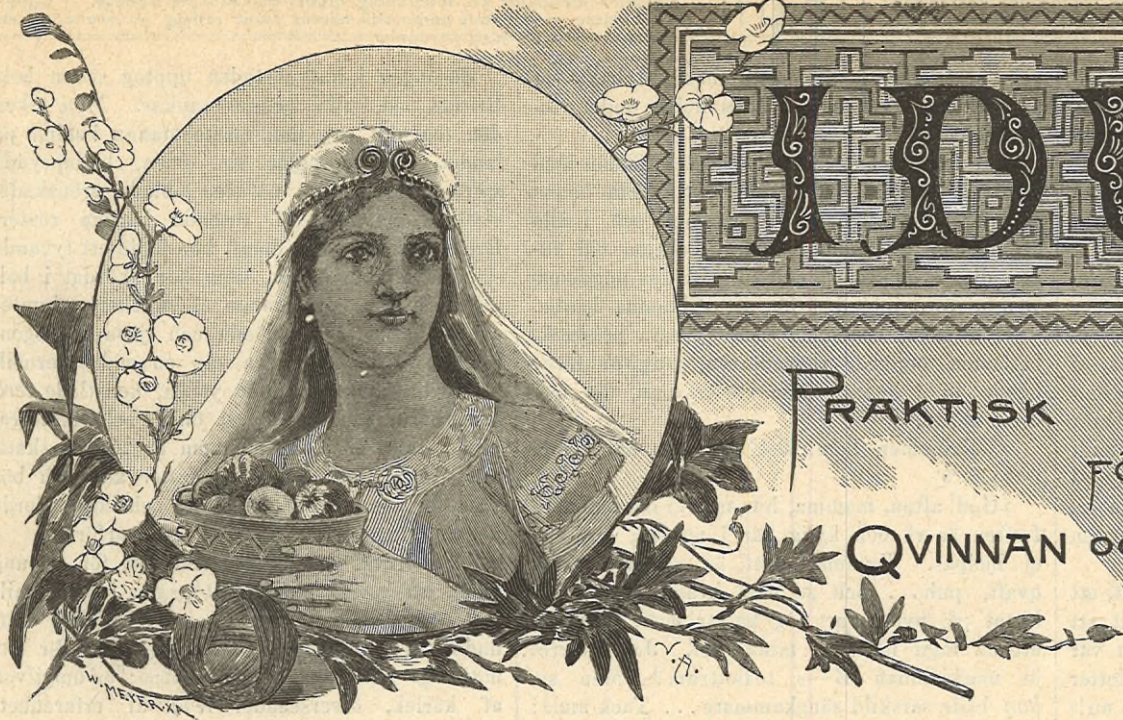

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HOMMUN

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
QVINNAN OCH HEMMET.

N:r 29.

Fredagen den 20 juli 1888.

1:sta årg.

Byrå:
8 Sturegatan 8
(ingång från Humlegårdsg. 19)
Annonspris:
25 öre pr petitrad (= 10 stafvelser).

Tidningen kostar
endast 1 krona för kvartalet.
postarvodet inberäknadt.
Ingen lösnnummerförsäljning!

Redaktör och utgivare:
FRITHIOF HELLBERG.
Träffas å byrån kl. 9-10 och 4-5.
Allm. Telef. 6147.

Utgifningstid:
hvarje helgfri fredag.
Sista numret i hvarje månad
innehåller en
fullständig mode- o. mönstertidning.

Prenumeration sker:
I landsorten: å postanstalterna.
I Stockholm: hos redaktionen, å Stads-
postens hufvudkontor, i de större bok-
lådorna samt å tidningskontoren.

Ve honom, som vishetens råd har försmått
och offrat sin ungdom åt nöjena blott,

ej tänkt något ädelt, ej gjort något godt:
han slutar visst leken med tårar.

Michael Choroëus.

En nutidskonkurrens.

Genom grinden till den lilla landtgården rullade en tarflig enspänd vagn, och den unga flicka, som kom åkande, nickade och vinkade mot fönstren på byggnadens fasad, sväfvade sedan lätt som en fogel öfver hjulet och mötte med ett jublande: *mamma!* husmodern på trappan.

Det var en gråkall decemberdag, men med Lydia inträdde i hemmet liksom en varm stråle af vårsol.

Fadern, en äldre man, som ännu syntes kraftfull, mottog henne på tröskeln med öppna armar.

»Välkommen, min raska flicka! Du ser glad ut; det är ett godt tecken...»

Först nu vågade syskonskaran fram med sin glädje.

Den brusade likt en skogsbäck, nyss löst ur isens boja. Ett, två, tre, fyra högljudda: välkommen hem! hördes i olika tonarter, fyra par armar slog ring om henne, sist kom lillan i modersfammen med rosenröda kinder, ett finger i munnen och undran i den blå blicken. Hon fick sin lilla puss och log.

»Lugna er nu en stund,» bad Lydia godmodigt, »pappa skall först få något.»

Det låg ej stolthet, än mindre öfvermod, endast ett godt litet leende öfver hennes drag, då hon öppnade på sitt klädningslif, tog fram några papper, som varit gömda vid barmen, och lemnade dem till sin far.

Hennes mor lutade sig öfver hans axel, Lydia knäppte upp bärremmen och den yngre flickan höll sig på andaktsfullt afstånd.

Allsamt föräldrarna läste, spred sig fröjd öfver deras drag. — »Tack, min dotter! Dina betyg, de högsta, som kunnat erhållas, skänka oss stor glädje, och det bref du medfört icke mindre. Vet du dess innehåll?»

»Icke så alldeles visst, pappa,» sade hon och såg lycklig ut, då modern i det samma omfamnade henne.

»Jo, skolans föreståndarinna ger dig särskildt ampla loford samt lofvar skaffa dig plats, den bästa möjliga, samt tror, att du bör kunna få fyrahundra kronor årligen i privat skola samt mera sedermera i något elementarläroverk. Hennes rekommendation gäller. Gud välsigne henne!»

En storm af jubel från syskonen afbröt här vidare ordande, men Lydia bad dem åter vara tysta, smög sig intill sin mor och sade: O, då skall jag snart kunna återgälda, hvad jag kostat eder. Ett hundra kronor kläder jag mig på, resten skickas hem. Gud, så roligt det skall bli!»

Plötsligt allvarsam, såg hon sig omkring i rummet — en liten sal med de tarfligaste möbler, der ett uttryck af modig sträfvan att dock bereda hemtrefnad påminde om förra tidens små anspråk, då fernissa, polityr, förgyllning och svällande divaner ännu endast i de högförnämjas gemak voro synliga. Hennes blick stannade vid ena väggen, der ett klumpigt, omåladt bord, öfvertäckt med en tunnsliten linneduk, stod.

»Pappa!» Hon ilade bort till honom och slog armarne om hans hals. »Aldrig kan jag glömma att du sålde den sista möbela från ditt föräldrahem, chiffoniern med de många små lådorna, för att betala min skolgång under sista terminen. När skall fattigdomens förtryck lättna, så att jag kan återbörda denna vackra pjes åt dig...» Lydias glada uttryck var borta, utbytt mot ett sorgset, med tår i ögat.

»Åh, min flicka, sörj ej för det! Hvad betyder en möbel?... bordet är vida nyttigare än chiffoniern... sedan dess lådor stodo tomma. Dessutom har du nu gifvit mera än så... fört glada förhoppningar till oss; det har ju allt gått enligt önskan för dig. Låt det vara nog för i dag.

»Om ändå det varit endast denna möbel» hviskade Lydia och vände sig bort.

Modern kom nu in från köket med mat på en bricka och dukade bordet.

Anrättningen var ej stor: der sågs ej stek eller vin, ej ens en flaska öl, brödet groft och soppans innehåll obestämdt med undantag af några rotbitar. Dock, det var likväl en festmiddag, en hjertefest firades, och någon yttre symbol måste fram: här presenterades den i form af ett fat plättar med lingon och gräde.

»Plättar, mamma, det är för min skull!» Molnet vek undan.

»Pättaj, pättaj,» jollrade lillan, fäktande med armarne, som om hon velat flyga och slå ner på denna raritet.

»Vi skola ju på något sätt fira din hemkomst, Lydia. Det är en högtidsdag i dag... hvad jag är stolt öfver dig, du min äldsta dotter, och tacksam mot Gud.

Efter middagens slut plockade Lydia ur sin lilla anspråklösa kappsäck den lilla enkla garderoben, som var halft urväxt, halft utsliten. Modern mönstrade den och en suck smög sig ut förstulet.

»Så länge jag är hemma, behöfver jag intet nytt,» förklarade Lydia muntert. Jag syr mig en ny klädning af dessa två gamla, som blifvit för korta... och se här bara hvad jag köpt för de penningar jag fått genom att hjälpa några skolkamrater med deras lexor. De flickorna voro rika och öste ut penningar, därför tyckte jag mig kunna emottaga den kontanta erkänsla, de erbjödo; och nu ha vi skolböcker, så att jag kan undervisa syskonen, medan jag väntar på plats. Lina, Otto och Karin behöfva rätt väl börja studera något annat än i folkskolan. Ja sen I, det ska' bli lifvadt... ska' det inte?»

»Och detta tänkte du på... Men hur skall det nu gå med ditt käraste studium, musiken, utan instrument?...»

»Jag har en plan, pappa. »Bättre brödlös än rådlös,» heter det.

»Ungdomen uppgör alltid planer, hoppas alltid... men jag nödgas göra dig uppmärksam på, att i denna sak förmår jag intet, intet med allra bästa vilja.»

»Ack, du gode, lille far! Alldeles som jag ej viste det... och hur mycket du redan offrat för mig. Dock, jag är säker på min sak... hör redan tonen brusa... o, oh, la, la, la, la, drillade hon med klockren stämma.

»Lilla toka! Men jag hör inga toner, tyvärr... Vi få ej vara så der sangviniska, ej vänta underverk, — man blir då illa bedragen.»

Ett klingande, ungdomsfriskt skratt afbröt hans hopplösa utgjutelse, Lydia stod der midt ibland dem så uppmuntrade glad och log så skalkaktigt, att alla de andra ock måste le, till och med den allvarlige, pröfvade mannen smittades deraf och hans panna ljusnade.

»Pappa tror mig om att bygga luftslott, att min plan är ett sådant, men den tål allt att andas på ändå, — hör nu! Vi ha ju vår orgelnist kvar, ja, och orgelnisten har en dotter och ett fortepiano, som är oklanderligt. Gissa nu!»

»Nej, hvad menar du det hjälper? Fortepianot kan ej gå hit, och dottern kan inte...»

»Trakteras som fortepiano, menar pappa. Nej, men kan då ingen af eder finna en kombination deruti, som länder mig till fördel?»

»Omöjligt, min tös, derom får du upplysa oss närmare.

»Omöjligt? Nå, det var besynnerligt. Hör då: dottern vill utan allt tvifvel lära franska språket eller något annat språk af mig. Så går jag dit, ger lektioner och får såsom ersättning öfva mig i musik. Nåå!»

»Rätt fiffigt utfunderadt, blott du ej miss-tager dig.»

»Visst inte, pappa, jag vet så väl, huru jag skall taga henne, den snälla Marie Sjöström, hon vill så gerna ha lite »fömbildning», som hon kallar det, ja, hellre än hon vill lefva, pappa! Vi få väl se...»

»Ske dig, som du tror, barn!»

Och så blef det. Snart kom Lydia i full verksamhet, undervisade barnen i hemmet, läste med Maria, öfvade sig på orgelnistens fortepiano och biträdde dessutom sin mor i hvarjehanda. Det var en glädje att se, med hvilket friskt mod hon grep in uti allt detta... att se huru nyttig sysselsättning skänker helsa och glädthet äfven under föga gynsamma förhållanden i öfrigt. Att familjens ekonomi vacklade på osäker grund, kunde Lydia ej undgå att inse, huru väl man försökte dölja det för henne. Mången gång smög hon största delen af sin frukost på lille brors tallrik, för att icke han skulle få för litet, han med sin barnaptit och sitt oförstånd att begära mera än der fans. Men lika glad och förhoppningsfull trädde hon derefter ut i den fria naturen för att med lätta steg vandra till orgelnistbostället. Kom derunder den frågan, dunkel och mörk, fram: »Hur pass illa är det stäldt för stackars pappa?» — lät hon sedan tonernas vågor lifligt ljuda, och det dystra ackord, hennes tanke slagit an, blandas bort i hennes kärlek till musiken.

* * *

I ett annat hem, den stora egendomen med bruksdrift och många underlydande hemmansdelar, många barn, men dessa omgifna och i åtnjutande af rikedom och allt det goda denna förlänar, hemväntades vid samma tid som Lydia återvände från skolan också en dotter, denna från utlandet. Ett år förut hade Britta slutat sin skolgång, fått medelmåttiga betyg och några månader derefter rest till Paris för att roa sig

och se sig om. Nu kom hon till baka för att deltaga i vår hufvudstads nöjen under vintersäsongen.

Vid femtiden sändes ett heltäckat åkdon med kusk och kammarjungfru för att hemta henne vid jernvägsstationen. I hemmet och i alla egendomen tillhörande gårdar, belägna vid vägen dit, eklärerades, och alla Brittas ungdomsvänner voro inbjudna för att välkomna henne.

Hon kom, ombonad med dyrbara pelsverk, betjenten öppnade vagnsdörren, jungfrun förde henne in i hennes egna varma rum, der modern mötte.

»Välkommen hem, älskling! Du är ju inte förkyld?»

»God afton, mamma, hur mår ni här hemma? Luften är rå och kylig här i nordn, det kan ej hjälpas. Rummet mitt är varmt, nästan kvast, puh... och se bara hvad allt mamma hittat på, nytt hvart jag kastar ögat. Erkänn, att du tagit idéer ur mina bref. Jag beskref ju markisinnan B—s toalettrum? Men se, hon hade särskild sängkammare... Tack ändå! Jag får vara nöjd med ett rum, jag med mina många syskon. Nu måste man göra toalett. I ett eklärerad hem kan resdräkten ej få passera, och jag vill visa mig i en Paris-kostym. Adjö så länge, lilla mor!»

Allt detta uttalades hastigt, nervöst, delvis på franska språket. Det tycktes som om svenskan generat henne, utan att hennes fransyska kunde sägas utmärkt på något sätt, minst af allt fullt ledig.

Emellertid hade kammarjungfrun fått upp diverse klädningar ur kofferten.

»Kom hit med dem, demoiselle... Martha, menar jag,» sade Britta, trött, nersjunknen i en hvilstol; »hvilken skall jag taga? Den der ljusa, gröna med hvitt garnityr till hals och armar, den är vacker som aftonkostym. Garnityret ligger i den blå kartongen. Se så der, Martha förstår väl ej ett enda ord franska? Kunde veta det. Jag tänkte verkligen på att medtaga hit en liten flicka från Paris. Hon var så näpen... så expeditiv af sig, men så kom jag ihog min gamla Martha och lät »demoiselle» fara. Här är ju främmande i afton? Ja, jag tyckte mig förstå det... ville ej fråga ut mamma. Det skall naturligtvis vara surpris för mig... nå, man håller god min, förstås! Åh, detta gamla: förstås! har jag ej uttalat, allt sedan jag reste bort, nu kom det för mig... det håller väl i sig ännu, här hemma, liksom dylika bevingade ord i allmänhet? Nu har jag ju klädt mig fermt!»

Hon inträdde med ett: »Ah, hvilken öfverraskning!» Gled så ur famn i famn genom familjen. Derefter kommo vännerna med fagra ord.

Aftonen förflöt festligt, Britta var dess stjärna, föremål för en viss beundran, komplimanger, skålar och tal, frågor i oändlighet, afund på botten. »Ack, att hafva varit i Paris... det är ej allom gifvet.»

Högrest, smärt — väl mycket af rankans växt — blek, för blek vid 19 år, det hela af nobel pregel, uppträdde Britta med en viss öfverlägsen likgiltighet — antagen eller naturlig, kylde den omkring sig... ingen varm fläkt från ett ungdomsfriskt hjerta stod till att upptäcka. Saknade hon redan verldsstadens eldiga, brusande lif? Hvem vet? Troligen vände hon ryggen åt detta nöjenas, modernas och damernas förlofvade land uppfylld af den föreställningen, att det innehöll allt skönt och eftersträfvansvärdt lifvet kan skänka qvinnan.

* * *

Säsongen i hufvudstaden upptog sedan hela Brittas tid, alla hennes tankar. Men äfven den tog slut och hon måste stanna hemma på landet. Våren höjde sin eviga, blomprydda spira i naturen... naturen jublade, grönskade, strålade, genljöd af tusende härliga röster. Britta förstod intet deraf, hon lefde ett tynande sjäslif på sina lagrar, dem hon skördat i balsalars qualm, på minnen af smicker, triumfer af det slag, som blända och tjusa för ögonblicket, utan att gifva oss en enda eternell.

Hoglös gick hon, den ytliga, konstlade verdens barn, van att endast önska och emottaga, utan tanke på hvad ett hem är för en skatt, utan aning om hvad en dotter kan och bör vara för hemmet och familjen; och ingen gjorde henne uppmärksam derpå... Hvarföre?

Och likväl — hvilket rikt fält för en ung flicka att sprida glädje, att gagna inom familjen och försköna hemmet på flerfaldiga sätt, under det att hon utvecklar sig sjelf för sitt naturliga lefnadskall: husmoderns; är omgifven af kärlek, öfverseende, ledd af erfarenhet, ömhet.

Men förgäfvades stod denna väg henne öppen. Hon gick sysslös och »leddes». Ingen omtanke behöfdes nu för toaletten, vinterkostymen vore bra att slita ut på landet, inga lysande kavaljerer att kokettera för, medan militären var sysselsatt på exercisplatsen, långt aflägsen från hennes hem; inga teater- eller andra nöjen... hvad taga sig till?

Resa till en badort... sjuk var hon inte, hvarföre då besvara sig för att tillbringa några veckor bland sjuklingar; det låg ej åt hennes smak. Hon tyckte sig dömd att vegetera och leds ända till nästa vinter.

Romanläsning blef hennes enda utväg och snart hennes enda intresse. Då hon ej läste, drömde och svärmade hon och slutade med att finna hvardagslif och verklighet nära outhärdliga.

Då kom en dag ett bref till henne från en f. d. skolkamrat; ett bref, hvars innehåll hon väl förstod, ty det målade hennes eget närvarande lif och sinnesstämning. Slutet deraf innehöll: »Jag greps då af ett oemotståndligt begär att blifva fri, att ej tråka ut mig här hemma, åtog mig lärarinneplats i ett fint hus, fick stor lön, elever att »kuscha» och tog mig för resten all den respekt, en dam ur vår klass har rättighet att fordra öfver allt i verlden — utom i hemmet.»

Britta läste de sista raderna om och om igen. »Öfver allt i verlden — utom i hemmet.» »Om jag skulle följa hennes exempel.»

(Forts.)

Kefir.

Mjölkvinets natur och beredning.

I.

Kefir är en mousserande, rätt välsmakande dryck, framställd af söt mjölk med hjälp af kefir-korn. Dessa förorsaka mjölksens jäsning, hvarigenom bildas alkohol och kolsyra.

Då stepptartarerna, hvilka besitta stora hjordar af hästar, genom stommjölksens jäsning framställa kumys, som tjänar dem som en närande och helsobringande dryck, så veta de tartarstammar, hvilka bo på kaukasushöjderna och ega stora hjordar af nötkreatur, att af kommjölken likaledes genom jäsning framställas en kumys liknande dryck. Hos samtliga stammarne har denna dryck samma benämning: kefir, kjaphir, kapir o. s. v., hvilket bevisar, att den ej är en efterapning af kumys. Kefir är ej heller någon förfalskad kumys, utan en helt annan dryck;

skilnaden mellan de båda är analog med skilnaden mellan komjolk och stomjolk.

Det är sedan lång tid till baka dessa bergsbor bereda och begagna kefir som en uppfriskande och närande dryck. Äfven dess helsobringande verkan har varit känd och uppskattad. I synnerhet har drycken blifvit använd mot sjukdomar, hvilka gifva sig till känna genom afmagring, blodbrist och dålig matsmältning.

Jäsningen åstadkommes, som sagdt, genom kefir-kornen. Vid denna jäsning förbytes mjölkssockret till mjölksyra och alkohol; ägghviteämnet (kaseinet), den för kroppens näring vigtaste beståndsdel i mjölken, åter, förvandlas till propepton: förändringar, hvilka äro ytterst fördelaktiga för smältningsprocessen. Men då ett näringsämne vinner i godhet ju mera förberedt det är för införande i organismen, så måste kefir, i följd af sina egenskaper, räknas bland våra bästa näringsmedel.

Kaseinet eller ägghviteämnet är, som vi nyss sade, mjölakens mest närande beståndsdel. Derför torde det ock vara nödigt att yttra något vidare derom.

Det är bekant, att kaseinet i komjölken under inflytande af vissa ämnen rinner samman i tjocka täta klumpar; derigenom skiljer det sig skarpt från qvinno- och stomjolk, hvilka vid dylik reagens endast utfälla ostämnet i fina flockar. Enligt nyare undersökningar bero de skilda formerna af kasein-coagulan (ostsamlingarne) på ägghvitets större eller mindre propeptonhalt. Propeptonet är ägghvitet näst före öfvergången i pepton, d. v. s. den form, hvarunder det kan inträda direkt i blodet och således är omedelbart tjenligt till näring. Då en viss mängd syra förefinnes, förblifver propeptonet löst. Deraf finner man, att ju större dess mängd i mjölken är, dess mindre och finare bli ostsamlingarne. I komjölken och i qvinno- så väl som stomjölken förefinnes således propeptonet i högst olika grad. I komjölken förekommer kaseinet i dubbelt så stor mängd som i qvinnomjölken, under det att i qvinnomjölken ägghvitet förefinnes i sådan form, att det ock, då mjölken surnar i magen, förblifver flytande; endast en helt liten del rinner samman (koagulerar), men denna ringa del kan naturligtvis ej bilda några större eller fastare klumpar. Ur dietisk synpunkt är frågan om koaguleringsförmågan särdeles vigtig.

För matsmältningen är näringsämnenas mängd mindre vigtig än deras form och egenskaper, d. v. s. om de äro mer eller mindre lättsmälta. Qvinnomjölken har i detta hänseende ett betydligt företräde framför komjölken, hvilket man ju ock kan se af svårigheten att nära dibarn med komjolk. Magen hos ett par månader gamla barn tål ej komjölken, enär den under magsaftens inflytande rinner samman till stora klumpar, hvilka de svaga magväggarne ej ha styrka att sönderkrossa. Magen hos sjuka, afmagrade och försvagade personer har en viss likhet med dibarnets. Derför är det viktigt för dessa personer att erhålla näringsämnen i möjligast förberedda form.

Den mjolk, som innehåller mera propepton, kräfver mindre ansträngningar af magen och mindre magsaftförlust och kan således lättare smältas och tillgodogöras. Qvinno- och stomjolk hafva dessa egenskaper. Vid stomjölakens förvandling i kumys, öfvergår den ringa kaseinhalten till propepton. Derför är ock kumys så närande. Den innehåller ju dess utom socker, fett och syre, hvilka äro nödvändiga för näringen, jemte kolsyra och alkohol, hvilka utöfva en uppiggande verkan på den sjuka organismen.

I detta hänseende står kefir på samma höjd

som kumys. Ehuru kefir bereds af komjolk, som innehåller ungefär 87 % kasein, så har dock största delen förvandlats till propepton, så att några större klumpar ej förekomma deri. Efter mjölakens förvandling till kefir har den blifvit en temligen tjock, starkt mousserande vätska, hvilken innehåller mycken kolsyra och har en om sur gräddede påminnande doft samt en sötsur angenäm smak. Kefir är fullt så starkt mousserande som champagne.

Kefir är till sin kemiska sammansättning fullkomligt lik kumys; den är endast något tjockare, har endast hälften så stor alkoholhalt och något mindre mjölksyrehalt. Här af följer, att man ej kan dagligen förtära kefir i samma mängd som kumys, men fördelen blir ändå på den förras sida, enär en flaska kefir innehåller samma mängd ägghviteämnen som 2½ flaskor kumys. Om den sjuke således dricker 3 flaskor kefir, tillgodogör han sig samma mängd ägghvite, som om han drucke 10—12 flaskor kumys, en omständighet, som äfven med hänsyn till kostnaden bör komma i betraktande. Tre flaskor kefir kan man med måttlig rörelse lätt fördraga och detta quantum förminskar ej utan höjer aptiten.

Kefir är intet egentligt läkemedel, det är ett utmärkt näringsmedel och ett af de allra bästa; genom sina välgörande verkningar på organismen blir det ett läkemedel. I en hel del sjukdomar är det ofta läkarens uppgift att nära den sjuke så väl som möjligt och att ersätta kraftförlusten genast. Detta ernås bäst genom bruk af kumys eller kefir, som är lika god och betydligt billigare. Kroppsvigten tilltager lika raskt som efter kumysbruk; smak och lukt äro angenämare; kumys har nämligen en specifik lukt och smak.

Äfven andra välgörande verkningar erfar man vid nyttjandet af kumys och kefir. De underlätta nämligen afsöndringsorganens verksamhet; äfven andedrägtsorganens slemafsöndring påverkas gynnsamt af dem.

Af det föregående finner man lätt i hvilka fall kefir kan vara af nytta. I nästa nummer komma vi till sättet att framställa kefir.

—n.

Hennes hem.

Der varmast lyset vårens fagra sol,
Der ljufvast kännes doftet af viol,
Der ekar stå på vakt mot stormars
hot

och djupt i mossan, invid bokens fot,
De hvita majkonvaljer gro;
just der, ja der är hennes bo.

Der näktergalen slår, tills sol går opp
och sakta kysser daggstänkt rosenknopp;
Der efter veckans trägna arbetsid
blåkllockor ringa helig sabbatsfrid
i vind med bud från ljungklädd mo;
just der, ja der är hennes bo.

Der diktens mö vid rutan klappar på
och spejar vänligt in med ögon blå;

Der böljehång från fager insjövik
till visan diktar underbar musik,

hon hvilat mot mitt bröst i ro —:
just der, ja der är hennes bo.

Och dagen flyr, det lider emot quäll
och stjernor glimma fram på mörknad
pell;

hon stilla trycker, dagens oro quitt,
sin kind mot min, sitt trogna bröst
mot mitt,

ty der i hjertats fasta tro —
der är för evigt hennes bo.

Pehr J. Wallin.

Europeiska furstinnor.

Efter främmande källor tecknade af

Mathilda Langlet.

Österrikiska huset.

land österrikiska husets damer intager naturligtvis kejsarinnan Elisabet främsta platsen. Troligtvis skulle hon göra det ändå, om hon också icke vore kejsarinna. Man påstår att hon, fast hon redan är farmor, dock bibehåller sin ovanliga och majestätiska skönhet i hela dess glans och ensamt detta vore nog att gifva henne försteget. Men hennes kraftfulla karakter och öfriga ovanliga egenskaper skulle äfven derför utan försäkra henne derom.

Det är bekant, att kejsaren och hans gemål äro kusiner samt att det egentligen var den senares äldre syster, som var bestämd att intaga kejsartronen. Men vid det besök, som Frans Josef i denna anledning aflade hos sina släktingar, blef han så intagen af den yngre systemns skönhet, att han ej ville höra talas om förbindelsen med den äldre. Efter en bal skickade han prinsessan Elisabet en praktfull bukett, och denna uppmärksamhet torde väl låtit henne gissa till hans känslor och förberedt det svar han fick, men sjelfva frieriet, säger man, skedde på kejsarens lustslott vid Ischl, dit hertig Theodor af Bayern med sina döttrar blifvit inbjuden för att återgälda det kejsarliga besöket. Det sägs, att kejsaren då skall hafva visat prinsessan ett album med en samling af alla i Österrike-Ungern förekommande folk- och nationaldräkter, hvilket allt högligen intresserade den unga damen.

»Skulle ni vilja hafva alla dessa folk till edra undersåter?» frågade kejsaren oförberedt. »Skulle ni vilja blifva fyratio millioner människors beskyddarinna och välgörarinna? Ni behöfver blott säga ett ord.»

Ordet utsades — och så blef prinsessan Elisabet af Bayern Österrikes kejsarinna.

Det var om hösten 1853. I april följande år gick prinsessan Elisabet, åtföljd af föräldrar och syskon, i Passau om bord på en Donauångare och mottogs i Linz af sin blifvande gemål. Söndagen den 23 april höll den unga bruden med pomp och ståt sitt intåg i kejsarstaden, och följande dag klockan half sju egde vigseln rum i den af mer än tiotusen vaxljus upplysta Augustinerkyrkan.

Och är nu mer än tretio år sedan den dagen och likväl skrifer helt nyligen en diplo-

mat om henne: »I österrikiska kejsarinnan möter oss en furstlig dam af så utsökt behag och så strålande skönhet, att hon gerna kunde gälla för sin dotters äldre syster, så ungdomlig ser hon ut. Håret är ännu svart och rikt, pannan har ej en skrynkla, växten är lika fin som fyllig.»

Kanske beror detta, att hon så väl bibehåller sig, på det fria, friska lif kejsarinnan för. Hon är, som man vet, en verklig amazon, djerf ryttarinna och älskar jagten med passion. Detta medför så väl kraftig motion som mycket vistande i fria luften, och båda delarne medverka att bibehålla hyn frisk och kroppen smidig.

Det torde knappast i hela Europa finnas en furstlig dam, hvilken så som kejsarinnan Elisabeth förstätt frigöra sig från etikettens tvång och bördan af att ständigt nödgas »representera». Det finnes heller ingenting, som hon så mycket afskyr, som dessa de högt uppsattes pligter. Om hon finge följa sitt tycke, skulle hon aldrig uppträda i kejsarlig prakt; nu måste detta dock någon gång ske, men hon underkastar sig det så sällan som möjligt.

Vid de stora processioner, som katolska presterskapet två gånger om året anordnar, lyser hon ständigt genom sin frånvaro och förebär såsom ursäkt ett illamående eller för öfrigt hvad som helst, utan att särdeles mycket fasta sig vid om ursäkten är antaglig eller ej.

Lika obesväradt som hemma i sitt eget land uppträder hon vid ftämmande hof. Vid drottning Viktorias regeringsjubileum besökte hon England, men höll sig borta från nästan alla högtidligheter och afvek ej i någon mån från sina vanor. Sina hästar och hundar hade hon med sig, och hon red och jagade, när helst det föll henne in, alldeles som hemma hos sig.

Man inser lätt, att mellan kejsarinnan-drottningen af Österrike-Ungern och drottningkejsarinnan af England-Indien icke mycken själsfrändskap eger rum. Den senare, som ännu i dag bittert sörjer sin affidne gemäl, kynde ej fatta huru »grefvinnan af Hohenembs» — kejsarinnan reste under detta namn — kunde, då ej hennes make var med, finna nöje i att flacka omkring som hon gjorde. Lika litet förstod hon den höga amazonens smak för jagt och all slags »sport», hon, som knappast tillät sina prinsessor sitta till häst eller svänga i en gunga. Kejsarinnan Elisabeth kände sig icke heller på minsta sätt dragen till sin kungliga medsyster, som vid sitt hof uppehöll en så sträng etikett. Hon gjorde inga andra besök hos Viktoria än dem etiketten fordrade, och det är aldrig mellan dessa höga damer fråga om annat än etikett. Drottning Viktoria fann det högst löjligt, att kejsarinnan på sina resor medförde ett vackert porträtt af den heliga Elisabeth, hennes skyddspatronessa, och att denna öfver allt måste pryda hennes sofrum. Men en strängt puritansk furstinna och en ifrig katolik som kejsarinnan skulle väl också i dylika saker svårligen kunna rätt förstå hvar andra.

Många äro för öfrigt de som förundra sig öfver, att kejsarinnan ständigt hållit sig borta från politiken och från hofintriger af hvad slag de vara må. Saken är, att hon helt enkelt följer sin smak — hon älskar blott resor, jagt, kroppsofningar, frisk luft och friheten. Derföre — emedan hon vill vara fri — deltagar hon så litet som möjligt i hoflivet och uppträder aldrig vid några offentliga högtider utan att vara »dertill nödd och tvungen». Men äfven då förstår hon stundom, såsom i fråga om processionerna, att behändigt komma ifrån saken. Också äro, med undantag af hoffolket

och till hofvets två årliga baler inbjudna, de österrikare ganska få, som kunna skryta af att känna sin kejsarinna; många högadliga wienare hafva ej ens sett sin sköna herskarinna, som för öfrigt oftare vistas på sitt slott i närheten af Pesth, än i Wien. Den förkärlek hon alltid visat ungrarna, gör att hon i deras land är nästan tillbedd, och man finner der hennes porträtt i den fattigaste stuga. Det är också i Ungarn man halft beklagande säger, att »om icke Elisabeth varit född prinsessa, skulle hon blifvit den förnämsta ryttarinna i hela världen».

I närheten af den förtjusande badorten Ischl har kejsaren af Österrike en villa, der han om hösten under några veckor får hvila ut från regeringsbekymmer och »vara som andra människor». Kejsaren är för öfrigt också ifrig jägare, och vestibulen och trappan i villan prydas af en mängd hjorthufvuden och hufvuden af stengetter, som stupat för kejsarliga kulor. Kejsarens rum i den vackra villan äro ganska anspråkslösa, men kejsarinnans deremot nästan praktfulla, tapetserade i rosenrött, perlgrått och ljusblått sidan och uppfyllda af sällsynta möbler och konstsaker. Kejsarinnan har — eller hade åtminstone för några år sedan — en stor engelsk dogg, som hon mycket höll af och som följde henne öfverallt. Han hade sin sängplats i ett förmak, och för sin upppassning en särskildt betjent, en i dyrbar drägt klädd neger, som kejsarinnan fått till skänks af vicekonungen af Egypten vid hans besök i Wien, och för hvilken hon icke kunde utfinna någon passande tjänst eller sysselsättning, eller ens viste hvad hon skulle göra med, tills hon i en lycklig stund fick den ingifvelsen att låta honom blifva hundbetjent — en syssla, som ypperligt stod tillsammans med hans forna vanor och outrotliga lätja.

Här ute i den härliga dalen, der bergfloderna Ischl och Traun sammanflyta, der Alpernas snöhöjda toppar skimra bländhvita och rosenröda ofvan om mörka furuskogar, medan nere i dalen frodas en yppig, nästan sydländsk växtlighet, här för kejsarparet det enkla, sorgfria lif, som bäst behagar de båda höga makarne. Här ser man kejsaren med någon af sin uppvaktning, midt ibland öfriga gäster, sitta i skuggan af träden utanför något litet kafé, röka sin cigarr och dricka en kopp kaffe, »precis som annat folk» och utan att man besvärar honom med någon nyfikenhet eller några särskilda anordningar. Ganska ofta möter man kejsarinnan, åtföljd af sin stora engelska hund, antingen i sällskap med sin gemäl eller med sin äldsta dotter, erkehertiginnan Valérie. Denna senare, lka enkel och rättfram som modren, följer henne ofta på smärre utflykter, och man berättar från en af dessa följande lilla tilldragelse:

De båda furstinnorna, som ofta plåga besöka Burgteatern i Wien, räknas blard de ifrigaste beundrarinnorna af de talangfulla skådespelerskorna Wolter och Schrath. De hade fått veta, att båda aktriserna hade för sommaren slagit sig ned i Salzkammergut, och en vacker dag föll det kejsarinnan in, att det skulle vara förtjusande roligt att få se dessa konstnärinnor på nära håll och i hvardagslag, hvarför både hon och hennes dotter en vacker dag helt oväntadt uppträdde på slottet Frauenstein vid Wolfgangsee, der fru Schrath bodde. De hade afskedat sin betjening och voro högst enkelt klädda.

Fru Schrath hade under vintern blifvit föreställd för kejsarinnan hos en berömd målare, som målade aktrisens porträtt och hvars atelier kejsarinnan stundom plågade besöka. De båda fustinnorna uppehöll sig en god timme hos

fru Schrath och intogo några förfriskningar. De hade redan sagt farväl till värdinnan, då kejsarinnan-drottningen af Österrike och Ungern hastigt vände om och leende frågade aktrisen: «Hvad kostar öfverfarten härifrån och till Strohl?»

»Femtio kreuzer för person, ers majestät!»

»Då måste jag bedja er om att få låna en florin! Jag har glömt min börs.»

Fru Schroth skyndade att framtaga en florin och då kejsarinnan gick sade hon:

»Jag skall nog ordentligt betala min skuld!»

Dagen derpå öfverraskades skådespelerskan af ett besök af kejsaren sjelf. Han var ytterst nådig och älskvärd.

»Jag kommer för att betala min hustrus skuld,» sade han leende och lemnade fru Schrath en silfverflorin.

Skådespelerskan bär denna florin såsom berlock vid sin urkedja.

Sedermera gjorde kejsarinnan och erkehertiginnan ett lika oförberedt besök hos fru Wolter, men den gången hade de försett sig med penningar och behöfde ej sätta sig i skuld för hemresan. (Forts.)

Literatur.

Glam. Skämthistorier af *John Johnsson*. Första och andra samlingen. *Bokförlagsbyrå*.

Vi meddelade i ett föregående nummer berättelsen »Min son», som ett prof på denna författares qvicka, men på samma gång godlynta diktning. Hans lugna humor, hans skarpa uppfattning, som lär honom att med ett par drag skapa en oemotståndligt skrattretande typ, och så detta glada, lekande skämt, som dock aldrig blir sårande eller anstötligt, skall säkert förvärfva honom många nya vänner och många läsare och — läsarinor, ty vi kunna verkligen rekommendera boken äfven åt dem. I sorgsna stunder skall den verka lifvande; i glada stunder skall den höja och befästa glädjen.

Utstyrelsen är tillfredsställd och priset billigt. Illustrationerna äro af V. Andrén.

Officiel vägvisare på Köpenhamnsutställningen. Lund. *Hjalmar Möller* i distribution. Pris 75 öre.

Vacker utstyrelse, billigt pris och full tillförlitlighet äro bokens rekommendationer. Resande till Köpenhamnsutställningen böra derför ej försumma att skaffa sig häftet, som lemnar alla behöfliga upplysningar och innehåller de nödiga orienteringskartorna.

Farinelli, operett af *Zumpe* har under senaste tiden spelats på Djurgårdsteatern och fått ett ganska välvilligt mottagande. Musiken, arrangerad för piano, har utkommit hos Kongl. Hofmusikhandl. Abr. Lundqvist. Utan att vara egentligt original, är dock musiken på flere ställen tilltalande och vacker.

Tre äktenskapsbud.

På min vägg hänger ett gammalt pergament, nu gulnadt af ålder, men ändå fångslande blicken genom sitt färgrika, konstfulla prent. Man måste ovilkorligen stiga närmare för att se hvad den bleknade inskriften från fordomtima monde säga nutiden.

Det är ord, värda att höra.

Den grånade vishetens ord till dottern och hennes brudgum, då de stå färdiga att lemna fadershemmet för att vid hvarandras sida företaga pilgrimsvandringen hand i hand genom lifvet.

Låt oss höra hvad den gamle säger.

»Kära barn, viljen I att edert äktenskap skall bli fridfullt och lyckligt, så läggen på hjertat de råd jag vill gifva eder.

Hören mitt första råd:

Den ene maken hafve ingen hemlighet för den andre!

Man och hustru måste vara en själ och ett

hjerter. Hvad den ene vet, måste ock den andre veta. Edra fel måste ni öppet och uppriktigt erkänna för hvar andra. Förtroendet är den sanna kärlekens grund.

Mitt andra råd:

Undviken allt kif och strid!

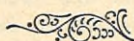
Så ringa tvisten än må vara, kan den lätt bli större och föra till tvedragt och oenighet. Kommer det ungdomliga blodet i svallning, är det svårt att sedan beherska sig i rätt tid. Om I någon gång blifven af olika mening, så uppskjuten afgörandet till nästa morgon; då skolen I kunna göra er öfverenskommelse i ro.

Hören och beakten mitt tredje råd:

Om det dock kommit till tvist er emellan, så låten det genast blifva godt igen.

Låt ingen veta derom, ej ens edra närmaste anförwandter, var förtegen gentemot främmande. Om först föräldrar och syskon eller till och med andra skola träda emellan för att stifta frid, då först är det slut med er husliga frid.

Så står det på det gamla pergamentet och de orden borde ristas med gyllene skrift i hvarje hem.

Sen till, ärade läsarinor, att Idun finnes hos alla edra bekanta!

Rörholm.

Af Sophus Bauditz.

Öfversättning af Jenny L—g.

(Forts. o. slut fr. föreg. n:r.)

Blott några sekunder varade den förfärliga ridten; svettdrypande och skälfvande af skräck stannade hästen af sig sjelf vid stranden, sjönk på knä och tryckte så hofvarne ned i sanden som för att öfvertyga sig om, att den nu verkligen hade fast mark under sig.

Då Henrik hade kommit nära det farliga stället, var Filippa allaredan frälst. Han kastade sin häst åt sidan, red utanför och var ett ögonblick derefter hos henne. Hon sprang af hästen och ropade, dödsblek och med darrande röst, »Gud vare lof!»

Ända hittills hade hon bevarat sin fattning, men den utståndna skrällen öfverväldigade henne, hon grep efter honom, lät sig lyftas af hästen och sjönk tillsammans i hans armar. Varsamt och ömt som en moder lade han henne ned på sanden, knäböjde bredvid och lyfte hennes hufvud upp, medan han fuktade hennes panna.

Strax derpå återvände färgen på hennes kinder, hon gjorde en rörelse för att resa sig och slog upp ögonen. De föllo då på honom, som satt böjd öfver henne, blek och orolig, med blicken stadigt rigtad på henne. I ett nu sprang hon upp, ögonen blixtrade och med jublande röst ropade hon: »Henrik, nu vet jag, hvad du tänkte på här om dagen!» Och i det samma låg hon vid hans bröst.

I det ögonblick hon märkte hans kärlek, bröt hennes egen fram som en mäktig, ohejdbar ström, hvilken måste hafva luft, som stormen far fram och ingen vet hvarifrån. Och glädjen växte i henne, glädjen öfver att med ens hafva funnit kärleken som en dyrbar, oförskyld gifva, och glädjen öfver att sjelf känna den.

De redo långsamt till Rörholm den dagen. Han tyst och som i drömmar, utan att riktigt veta, om han också vågade tro på verkligheten, tro på, att det var hon, hon, som red vid hans sida, så nära, att han skulle kunnat lyfta henne öfver till sig, hon, som lade sin hand i hans, under det hon med rodnande kinder talade om sin kärlek.

De redo in på gården, han hjälpte henne ur sadeln som vanligt, och då han nu tog tyglarne öfver hufvudet på hästarne och ledde dem till stallet, medan hon stod uppe på stentrappan och smålog efter honom — då kände han verkligheten!

Hon kände blott kärleken och på den endast tänkte hon, då hon ilade genom våningen in till sin far. Hon var så öfverväldigad af sin lycka, att hon såg alla vägar jemnade för sig, och först då hon höll på, att omtala för fadern det, som skett, började hon känna, att endast detta ej var så lätt. Allt efter som hon berättade, såg den gamle mera och mera förvånad ut, hans panna rynkades och han betraktade henne nästan strängt. Hon blef rädd, hennes röst darrade och till sist låg hon på knä framför fadern, sade intet mera, men väntade med ångest, att han skulle tala.

»I en sak har du burit dig rätt åt,» sade han allvarligt efter en stund, »du har haft förtroende till mig och sagt mig allt strax. — Men gå nu upp på ditt rum, gå till ro, när du vill, ty vi ses ej mer i afton, jag har en hel del att ordna. Vid tillfälle kunna vi talas ytterligare vid.»

Filippa hade från det hon var liten, fått göra som hon sjelf ville, men det var ett sådant allvar i hans röst, att hon måste lyda utan invändning. Då hon var borta, ringde öfversten på en tjenare. »Kalla på Henrik!» sade han. Tjenaren gick, men kom efter ett ögonblick till baka med det besked, att Henrik var borta. Till stalldrängen hade han sagt, att han ämnade sig till närmaste stad, der han hade en nära bekant.

»Är det feighet?» tänkte öfversten först. »Vägar han ej träda inför mina ögon?» Men den tanken slog han genast bort. Efter ett ögonblicks eftertanke fann han, att det var af granlagenhet Henrik var försvunnen, att han icke hade kunnat stanna under nuvarande förhållanden.

»Stackars gosse» sade han för sig sjelf, »det måste vara hårdt nog.»

Och den gamle öfversten gick i flera timmar upp och ned i rummet och såg än mot golvet, än mot taket. Hans tankar gingo icke i jern dagligdags skridtgång, det kunde man märka af den ifriga oron i alla hans rörelser, i hans hastiga gång, i de korta vändningarne, ja, äfven på det sätt han hvarit ögonblick strök sitt korta, grå hår.

Tanke stälde sig mot tanke, för hvar ny som väcktes, reste sig gamla, ofta tänkta tankar och kampen var hård. Men, när han tvekade ett ögonblick och då fick syn på Filippas bild, som hängde öfver hans skrifbord, så fick han derifrån hjälp och råd: för henne, själen i hans tankar, lifskällan i hans bröst, var det ju han arbetade; kring henne ville han sprida solsen, på hennes stig ville han tvinga lyckan in. — Hvad var allt annat emot detta! Och så satte han sig vid bordet och skref:

»Min dotter, fröken Filippa Munk, har i afton aflagt för mig en ganska osammanhängande bekännelse, af hvilken emellertid ett tydligt framgår, det, att hon burit sig mindre rätt åt. Tillika nödgades jag antaga, ett min ridknekt ej iakttagit det uppförande, han i sin ställning borde. Härtill har jag för öfrigt ej mycket att

säga: min dotter och min ridknekt äro ännu till deras ålder blott ett par stora barn, som icke veta och ej kunna veta hvad de företaga sig, än mindre hvad de känna. Detta i förbigående.

Hvad din ställning angår, Henrik Storm, så har jag länge öfvervägt det, som jag nu meddelar dig. Som ditt sanna väl ligger mig om hjertat, kan jag ej längre försvara för mig sjelf att låta dig blifva på Rörholm och tillbringa din tid med att följa flicknycker. Du har begäfring, du kan blifva något, men vet att sjelf arbeta dig fram. Mycket orätt skulle det vara af mig, om jag ansåg dig tillräckligt betald för all den nytta du gjort på Rörholm med det, som du då och då fått af mig. Jag är dig ännu en hel del skyldig och sänder dig därför inneliggande anvisning. Jag antager med säkerhet, att du strax reser utomlands, och vidare antager jag, att du emellanåt skrifer till mig, och genom mig skall då en hvar, som önskar veta om du framdeles lefver och lefver väl få nödiga upplysningar.

Då jag tror mig veta, att min mening gäller en del hos dig, vill jag ej underlåta att meddela dig, att det är en oryggelig föresats hos mig, att min ridknekt aldrig skall kunna komma i sonligt förhållande till mig. Hvem, som en gång skall göra det, må framtiden afgöra. Ännu är min dotter, som förut anmärkts i början af mitt bref, blott ett barn. Men hvad jag, när den tiden kommer, i så hänseende vill först se på, är, att ifrågavarande person är en bra och en hederlig man. Rikedom och namn har öfverste Munk, det behöfver han icke söka hos en främling.

Då jag, som sagdt, antager att du reser ofördröjligen, sändes dig härmed mitt vänskapsfulla farväl. Vår herre bevare dig för öfrigt!

Otto Munk
Öfverste.

Då han ordentligt och noga som alltid hade lagt igen och förseglat brefvet, blef han ett ögonblick sittande med det i handen. Han såg på det stora röda sigillet och följde med blicken linierna i det smärta trädet, som i århundraden hade stått i släktens vapen; ännu hade aldrig det trädet burit krokiga grenar. Han såg länge, nästan för länge på vapnet och blef underlig till mods. Men så föll det honom i minnet, att ymparen kan sätta qvist efter qvist i moderstammen, och är blott qvisten af ädel natur, då trifves den och sätter blommor och frukt på den främmande grunden, ehuru den är af annan sort än denne. Och då han tänkte så såg han uppåt och då tyckte han, att det låg liksom ett leende kring munnen på dotterns bild. Han log tillbaka och gick se'n ändtligen till ro, efter att hafva befallt en tjenare att nästa morgon föra brefvet till Henrik.

Henrik satt vid den tiden i grannstaden, och äfven han vakade, vakade med den tankehär, som reste sig i honom. Med darrande hand öppnade han om morgonen brefvet från öfversten och läste det.

Bryggan hade han redan brutit ned efter sig, nu såg han också vägen, som låg framför honom; vägen som förde långt, långt bort för många tider, men som också kunde föra honom till baka till det han nu lemnade.

Dagen derpå var den före ridknekten försvunnen, ingen viste hvart.

Då Filippa ej såg honom nästa dag, var hon genast öfvertygad om, att fadern hade aflägsnat honom, men hon vågade icke fråga af fruktan för svaret. Och litet derefter reste sig stoltheten i henne: hårdt mot hårdt ville hon sätta, visa sig kall emot fadern och aldrig låta ett spörsmål gå öfver sina läppar. Så kämpade

hon några dagar och denna kamp tog hårdt på henne. Men då smälte med ens den påtagna fastheten och kolden: en dag kastade hon sig gråtande till faderns bröst, och hon hviskade: »Fader lever han?»

»Hvem?» sporde öfversten, men han hade icke hjerta att vänta på svaret, utan sade i det samma: »Ja, visst lever han! Hvarför skulle han icke det. Men hvar, det vet jag ej, ty besynnerligt nog, sänder han ej sin adress!»

Och — »besynnerligt nog» — fick Filippa alltid detta besked. Hvar gång Henrik sedan skref, berättade öfversten det samvetsgrant, men alltid som en framkastad anmärkning, på hvilken icke kunde byggas något samtal.

* * *

Rörholm stod öfvergifvet; öfverste Munk och hans dotter hade flyttat till huvudstaden. Filippas kinder voro blekare än förr och hennes skratt ljud mera sällan. Läkaren ansåg förströelse och ombyte af vistelseort nödvändigt.

Två år voro flydda sedan de foro från Rörholm och under den tiden hade Filippa ej en enda gång varit på sin födelsegård. Öfversten måste ibland dit i angelägenheter, men hon stannade; det var nästan som hon kände afsky för stället.

Hon lefde med sin första vårfriska kärlek som en helig, allt uppfyllande tanke; den var gömd i hennes hjerta, gömd som den kan vara det i en ren, oskyldig qvinnosjäl.

»Du skall följa med till Rörholm nu, Filippa,» sade öfversten våren derpå. Men hon suckade och svarade intet.

»Jo, vist skall du det! Denna gång vill jag hafva min vilja fram — vi kunna byta om dermed!»

Och så måste Filippa ändtligen med.

»Det har skett förändringar der, må du tro,» sade öfversten under vägen. Och så berättade han vidt och bredt om den nya mejeribyggnin-

gen, om bron, som var lagd öfver grafven, och om mossen, hela Rörholms mosse, som nu var uttorkad — Filippa blef med ens uppmärksam.

»Ja, det är ett stort företag,» sade öfversten. »Omkring två hundra tunnland af den bästa ängsmark komma under Rörholm; det är en hel skatt. Jag har måst hålla en ingenjör der uppe i öfver ett halft år; han har ledd det hela och gjort det bra. Ja, honom skall du också få se, bara vi komma till mossen.»

Filippa blef underlig till mods. Allt hvad hon som barn hade hört om skatten, hvilken låg på mossens djup och som en gång skulle hemtas upp, allt lefde nu med ens upp igen för henne. Sägner talte till henne med oemotståndlig makt och hon kände sig nästan som undergifven ett främmande, bestämmande värde. Var icke skatten nu lyftad upp, skulle spådomen icke kräva sitt offer? Och för ett ögonblick grep henne förtviflan: Om nu han, den förste, den ende, hvars bild hon är igenom hade burit i sitt hjerta, om han nu icke var den rätte! — Hon kunde icke hålla ut i denna ångest.

»Fader,» sade hon, »skola vi nödvändigt till Rörholm? Jag vill hellre till baka, jag är ej frisk!»

Han förstod henne icke; han talade kärleksfullt till henne, men det hjälpte ej; ångsten, som hon icke kunde anförtro någon, emedan ingen skulle förstå henne, stegrades allt som hon närmade sig målet. Då vagnen rullade öfver bron in mellan kastanjerna, in på Rörholm, då brast hon in gråt.

Strax efter ankomsten ifrade öfversten på att komma ned och se uttappningsarbetet och Filippa måste med. Blek och med klappande hjerta följde hon fadren.

Här nere, hvarest allt var idel minnen och allt talte om flydda sälla dagar, här skulle hon möta honom, den okände, som hon fruktade!

Tvårs öfver mossen var lagd en fördämning och här stod en ångpump, men dess värf var

slutadt, blott här och der stod ännu en låg vattenpuss i den grå, smetiga jorden. Det var just vid solnedgången, folket hade redan lemnat arbetet, der var stilla och öde som i en öken. Då fick hon långt bort ögat på en enda varelse, som gick fram emot dämningen, hän emot dem.

»Det måtte vist vara ingenjören,» sade öfversten.

Figuren kom närmare. Solen föll honom i ryggen så ansigtet var helt i skugga; det var som om han blefve mörkare allt som han växte.

Filippa hade stödt sig på faderns arm. Hon tyckte, att hela hennes lifs öde nu skulle afgöras, och hon kunde knappt hålla sig upprätt. Så hörde man ljuden af den kommandes steg, hon for samman, grep fastare om fadern och sjönk derpå ned för hans fötter.

I nästa sekund var den främmande vid hennes sida, lyfte henne upp, tog henne i sina armar och böjde sig öfver henne.

Snart derpå slog hon upp ögonen, de mötte hans, mötte dem så, som de en gång förr hade gjort.

»Henrik!» jublade hon, »det är du! Det är du som har hemtat upp skatten!»

Han drog henne närmare intill sig, såg henne i ögonen och hviskade; »Ja, nu har jag hemtat den!»

Redovisning.

Följande kontanta bidrag hafva genom oss öfversändts till de brandskadade i Sundsvall och Umeå: S—M— 20 kr.; F. d. lärarinna i Upsala 50 öre; Onämnd (L-k-e poststämpel) 10 kr.; X (Gtbg) 10 kr.; Onämnd (Sthlm) 5 kr. till Umeå; Onämnd (Gefle) 5 kr. Dessutom ett paket till Umeå från »Hagen», Hjo. Bidrag mottagas ännu en vecka och insättas genast i Skand. Kreditaktiebolaget för de brandskadades räkning. Red. af Idun.

Våra barn.

Något om våra små. För att gifva föräldrar det vänliga rådet att alltid dela sin kärlek och uppmärksamhet lika på alla barnen berättar en moder följande lilla episod: Sedan 6 veckor till baka var vårt andra lilla barn, en liten älsklig flicka, född. Jag hade under dessa sex veckor, så att säga både natt och dag endast varit sysselsatt med henne. Jag var så förtjust öfver att denna lilla söta varelse var mitt barn, att jag nästan glömde allt annat omkring mig. En dag hade jag just tagit upp henne ur vaggan, der hon sofvit sig röd och varm, så att hon såg ännu näpnare ut än vanligt; hon låg nu på min arm och sjelf satt jag på min plats vid fönstret och såg rakt in i hennes blå undrande ögon och tänkte på hvad som väl rörde sig bakom dem, då vår äldste gosse, den tvååriga Karl, ryckte mig i kjolen. Jag vände mig till honom, med ett bedjande uttryck i sina stora vackra ögon sade han sakta! »Kalle är också här!» Detta ödmjuka sätt, hvarpå Kalle erinrade om sin närvaro, skar mig i hjertat. Jag måste tillstå för mig sjelf, att min kära gosse en längre tid blifvit försummad och att omsorgen för min lilla flicka nästan hade utträngt honom från hans rättigheter. Under de sist förlutna 6 veckorna hade han oftare fått bannor och aga än han eljes brukade få, utan att hafva förtjent det, och endast emedan han i mitt tycke icke var nog uppmärksam och hänsynsfull mot lillan. Jag kom nu att tänka på, hur det måste svida i hans lilla barnahjerta, då han såg sig så till-

bakasatt och försummad under det en annan liten varelse nu mottog de smekningar och omsorger, som förut slösats på honom. Till följd häraf föresatte jag mig att härnäst icke glömma hans påminnelse utan tänka på att han hade lika stor rätt till mina smekningar och omsorger som hans lilla syster. Doris.

Huskurer.

Utmärkt tandpulver. Man köper för 25 öre pulvriserad violrot samt för 10 öre pulv. magnesia och blandar detta väl tillsammans, hvarpå man öfver blandningen håller några droppar pepparmynta. För att behålla den friska smaken bör pulvret förvaras i en väl tillsluten ask. Zuleima.

Medel mot bleksot. 4 lod pomeransskal skäras fint och läggas på aftonen i blöt i 3 kvarter vatten. Dagen derpå kokas detta tillsammans med 2 lod millefolium och 2 lod malört tills det blir ett halftop. Kryddorna afsilas och dekokten tillsättes med för 25 öre malörtdroppar och för 10 öre jerndroppar. Förvaras på butelj. Tages en matsked morgon och afton. Zuleima.

Medel mot kvälningar. Efter intagandet af recinolja är det mycket bra att genast äta en tesked brändt och malet kaffe. Zuleima.

Medel mot hosta. 1 kvarter linfrö samt 1/2 thesked anisfrö, kokas i 3 kvarter vatten i 45 minuter. 4 lakrits och 4 lod bröstsocker kokas i 1/2 kvarter vatten i 30 minuter. Sedan slås båda blandningarna tillsammans och

2 à 3 matskedar cognac iröres. Intages 1 matsked före hvarje måltid. Adi.

Inläggningar.

Ett enkelt sätt att förvara krusbär på buteljer. Omogna krusbär läggas i torra buteljer (jag brukar ställa buteljerna att torka 14 dar innan de användas). Då buteljen är full med bär, korkar man den väl. I en ej för het stekugn läggas några vedträd på tvären, deruppå läggas krusbärsbuteljerna, vändas om ibland, och då buteljerna äro riktigt heta och bären fått en ljusare färg, uttagas de, hartsas och förvaras i källare. Kräm efter krusbär, förvarade på detta sätt, är lika god som af färskas. Sigrid.

Syltning.

Att tillaga sylt, som ej jäser. De bär, som skola syltas, rensas väl och vägas. Man tager samma vikt socker, hvilket krossas om det är toppsocker som användes, och lägger detta hvarfals med bären i krukor. Dessa böra sedan stå på detta sätt under två dygn, dock bör man till skydd mot flugor o. d. väl täcka krukorna. Då tiden är inne slås frukten i syltkitteln samt kokas under noggrann skumning och omrörning drygt 1/2 timme. Gustava.

Salladlingon. Stora vackra lingon rensas och sköljas väl; dertill kokas en lag af vinättika, nejlikor, kanel och socker, som skummas väl och ställes att kallna. Hälles sedan på bären, att det står öfver dem; de förvaras i väl öfvertäckta burkar. E. A.

Drycker.

God likör. Af 10 apelsiner och 1 citron tages det yttre gula skalet med en hvass knif så fint som möjligt. Skalen läggas i en stenkruka, som innehåller 2 skålp. toppsocker, 2 but. renadt bränvin, 1 stång kanel, 9 nejlikor samt 1 nyppa anis. Likören röres under 2—3 veckor dagligen, silas väl och tappas på buteljer. Agnes.

Tvätten.

När man vill tvätta kläder på det gamla vanliga sättet, att med såpa och vatten gnugga dem rena med händerna, då är det ej till någon nytta att blötlägga kläderna i bara vatten, utan bör man i stället tillaga skarpt såpvatten, hvori kläderna få ligga 2 dygn, under det man allt som oftast rör och vänder dem. Kläderna tvättas nu något och uppridas (såvida det ej är gardiner eller andra lika ömtåliga saker, som ej tåla gnuggning eller vridning. Dessa vändes endast ofta och försigtigt i skarpt såpvatten, som flera gånger byttes om), hvarefter baljan tömmes och rengöres — kläderna bestrykas nu med såpa och nedläggas åter i baljan, deretter pågutes helt vatten, hvilket bör stå tills det svalnat så mycket, att det ej bränner händerna. Man behöfver nu ej begagna den klädförstörande rotborsten, som ty värr så ofta användes, ty om kläderna än varit mer än vanligt orena har det i såpvattnet blifvit upplöst, och man kan nu tvätta dem rena utan stor möda. Gustava.

SANDGREN, Regeringsgatan 6, Lager af de bästa UR

John Hultenbergs Tricotvaruhandel, Regeringsgatan 28, Stockholm.

Strykning.

I mitt föräldrahem förekom aldrig, att vi skulle haft någon tvätt- eller strykhjelp, och ändock hölls icke mer än en jungfru. Hvar 14:de dag var tvättdag; och den dagen skötte visserligen mamma och jag de inre husliga göromålen. Hopdragnings ombesörjde vi äfven inne i matsalen, för att med detsamma noga granska plaggen och genast laga de små skadorna. Mangling och strykning föll deremot åter på pigans lott; och just om det senare ville jag säga några ord. Först när middagen och diskningen voro öfverstökade började strykningen, och alldeles utan en vidare eldgista i spisen. Tack vare den utmärkta uppfinnningen af koljern (Kohleneisen) matades en sådan efter behof med träkol, sedan till påtändningen de första kolen hade genomglödats i spisen. (Tändningen kan för resten äfven bra gå för sig i sjelfva jernet). Utom den påtagliga bränslesparingen hafva sådana strykjern äfven den fördelen, att de äro ständigt lika heta och ingen tidsförspillan kommer i fråga i och för ombyte af jern. Med koloset är ej heller så farligt, som mången tror; i synnerhet då den strykande står i ett rum der fönster kan öppnas. Vigtigt är likväl, att få de bästa kol: *grankol* duga ej, ty de slockna tvärt — *bokkol* skulle det vara, men goda björkkol kunna äfven användas.

Stenia.

Handarbeten.

Läderblad. Af läder kan man lätt tillverka vackra och billiga arbeten. För att göra läderblad bör man först klippa sig mönster efter naturliga blad såsom till exempel: ek, murgrota eller hagtorn. Deraf uppsätter man ett visst antal på vanligt, väl graveradt bockskinn och utklipper dem. Derpå läggas de i vatten och urpressas väl, hvar på hvar och ett af dem strykas på en talrik med ett rundt sigillartadt instrument tills de blifva blanka och glatta, hvarefter man lägger dem på bordet och inristar med spetsen af en pennknif de små ränderna, så naturligt som möjligt. Härvid får man emellertid akta sig att skära igenom lädet. Bladen formas sedan mellan fingrarna och hufvdränderna göras något djupare. Håller man randen mellan tummen och långfingret och lägger pekfingret ofvanpå skall man snart med något handlag, komma under fund med hur de skola formas. Blommor äro svårare att göra och dertill fordras äfven flera instrumenter. Sedan bladen torkat stryker man öfver dem med pulveriserad pimsten. Har man så en tafsa, sättes den upp på papp och läderbladen påsys rundt omkring och bildas sålunda en till väggprydnad passande ram, som kan hålla flera år. Äfven lampmattor och hornhyllor kunna prydas med läderblad, hvilka dervid fastsys på färgadt läder.

Husgerådet.

Att kitta marmor. Finnas hål eller sprickor i marmor, utfyllas dessa bäst med en smet af vattenglaslösning och krita. Vattenglas, krita och ockra gifva öfver hufvud ett förträffligt kitt för kalkstenar.

Att putsa betsade möbler. Gult vax skäres i små stycken, nedlägges i en burk samt öfverhålls med så mycket terpentint, att den täcker växet. Efter ungefär tre dagar bör smältningen hafva försiggått, om burken allt som oftast omskakats under tiden. Före begagnandet rengöras möblerna om-

sorgsfullt och ingnidats med matolja och gnidas derefter med yllelappar, doppade i vaxlösningen, hvarefter den sålunda bildade poleringen ingnidades med en torr yllelapp. Sålunda behandlade möbler se ut som om de vore nypolerade. *Gustava.*

Hushållet.

Hjortronsaff. Man tager mjuka, väl mogna hjortron, kramar väl sönder dessa och silar saften, som sedan tappas på buteljer, hvilka korkas och hartsas väl. Kan förvaras i flere år utan att försämrans. *E. A.*

Körbsärssaff. Till 15 skålp. körbsär tages 10 skålp. strösocker, hvilket nedlägges i en stenkruka, som sättes i en vattenkittel att koka i 6 timmar. Man lägger en tallrik och litet tyngd på den öfver krukans. Vattnet får ej stå öfver krukans. Saften kan sedan hållas af på buteljer och bären nyttjas som sylt eller och serveras de med sin sås till efterrätt eller dessert. *Lisa.*

Att salta oxkött för smörgåsbord. Dertill tages 1 kanna vatten, 1/2 stop salt, 2 lod salpeter och 1/2 skålp. socker. Laken uppkokas och skummas samt slås på köttet, sedan den kallnat. Om det så behöfves fram på vintern; uppkokas den åter och skummas; mera salt kan då tillsättas. *E. A.*

Köket.

Att skydda ost mot mögel. Man tager släckt kalk och låter den, sedan den blifvit tillbörligen söndermulad gå genom en fin sikt. Med detta fina pulver beströs osten vid formandet utvändigt. Kalken befördrar icke allena ostens stadgande utan håller den äfven på längre tid fri från maskar och förhindrar bildandet af mögel, utan att dervid på minsta sätt inverka på smaken.

Mot besvärande bildning af sot i ugnar och spisar förordas följande: man tager en hand full friska potatisskal och kastar dem i den brinnande ugnen, hvarefter man väl tillsluter ugnslucken. De från de brännande potatisskalen uppstigande ångorna upplösa det sot som fastnat i fogningarna och för det genom skorstenen ut i det fria. Genom upprepad användning af detta förfaringssätt behöfver man icke så ofta rensa och sota ugnerna som förut.

Recept för beredande af såpa. Man tager allt fettaffall, som samlas i hushållet och lägger det i en fjerding eller tunna och håller stark lut deröfver. I samma mån som fettaffallet tillväxer, tillsättes äfven mera lut och det hela omröres tid efter annan med en käpp. När tunnan är full är såpan, utan att behöfvas kokas, färdig till begagnande. Öfver fettfjerdningen kan man sätta en annan fjerdning i hvilken man lägger aska och håller vatten öfver den, så att man alltid har den erforderliga luten i beredskap; det är äfven nödvändigt att till hvarje ny sats aska, som lägges i denna tunna, foga något litet osläckt kalk, för att göra luten mera frätande. — Om man på detta sätt erhåller mera såpa, än man kan använda, kan man förvandla den till tvål genom att tillsätta koksalt och koka den. Sedan hålles den upp i en balja att kallna och det skum, som flyter ofvanpå borttages, hvarefter den ånyo utsättes för sjudande hetta och derpå gutes i fornar samt slutligen skäres i aflånga bitar. Man kan vid kokningen tillsätta litet terpentint eller grankåda, hvilket alltid förbättrar tvålens färg och kvalitet. Om vintern böra tunnorna skyddas för frost.

Matlagning.

Sås till fisk. Om man till en ägggula under flitigt omrörande droppvis ihåller god matolja, erhålles med tillsats af något lök en god sås. *R-a.*

Kräftsås. 3 matskedar kräftsmör blandas med 2 matskedar mjöl, 3/4 liter väl kokande köttspad och 30—40 i små tärningar skurna kräftstjertar, hvarefter såsen icke längre bör koka. Efter smak tillsättes sedan salt, litet hvitpeppar samt saften af en citron. I brist på kräftstjertar kan samma kvantitet af amerikansk burkhummer användas.

Vacker färg på buljong får man genom att skära sönder 1 à 2 rödbetor och lägga dem till sammans med köttet att koka, hvarefter de fränsilas. *Lisa.*

»Limpstek» är en i Österbotten vanlig rätt. Sötsur limpa skäres i skifvor, på hvilka kanterna bortskares. Skifvorna stekas sedan, ej allt för hårdt. Grädde, socker och sura lingen vispas och sättes hvarfals med limpskifvorna. Måste genast ätas. *Adi.*

Efterrätter.

Snöplätiar. Till ett halft stop god mjölk tages 14 matskedar hvetemjöl, 1 sked socker och 14 skedar snö (vispad grädde). Smeten kan äfven med fördel begagnas till fläskpannkaka. Serveras varma. *Signe.*

Falsk gräddkaka. Ett halft stop skummad mjölk kokas upp och deruti vispas till en tunn gröt så mycket hvetemjöl, som här till behöfves. 1/8 skålp. smör arbetas häri, tills gröten blir kall och smidig. En half timme innan den skall anrättas iröres 5 ägg, ett i sender samt socker och citron efter smak. Hålles i form och gräddas i svag ugn. *Maja.*

Efterrätt. 1/8 K. god grädde uppvispas med 4 ägg, 3 skedblad socker, 10 blad gelatine upplöses i kokt vatten lagom kallt att slå tillsammans; garneras med jordgubbssylt; färdigt att serveras. *Märtha.*

Bakning.

Pepparkakor. 1 kvarter varm sirup. 1 lod pottaska, 3 skedblad skiradt smör 2 skedblad grädde, nejlikor, ingefära, kanel 1 1/2 socker, 5 hela ägg, hvilka vispas väl innan de hållas bland det öfriga, samt 1 stop ryskt mjöl. Af denna smet rullas små bullar, hvilka nedplattas litet. Gräddas i varm ugn. *W-a. W.*

Mjuk pepparkaka. 1/16 K. god sirup uppkokas med kryddor, pomeransskal, nejlikor, kanel och får kallna; röres sedan 3/4 timme med 8 äggulor och 1/2 skålp. fint socker, hvarefter 18 lod hvetemjöl iröres, sist uppvispas hvitorna till hårdt skum och iröres, gräddas i svag ugnsvärme. *Märtha.*

Hvarjehanda.

Recept till aseptin. 15 ort borsyra upplöses i en kanna kokt vatten. När det kallnat tillsättes för 25 öre glycerin och 12 öre pepparmyntolja. Pröfvadt och befunnet bra. *C. E-v.*

Äggskal finner man vanligen liggande kringströdda på sophögen. Dessa innehålla som man vet kol och fosforsyrad kalk och på grund här af böra de samlas och krossas, ty de utgöra för höns, svin och kalvvar ett förträffligt medel för benbildningen, samt befördra dessutom hörnornas värpning och komma svin och kalvvar att frodas och växa.

Läkareråd.

S. T. 1) Undvik så vidt möjligt alla ansträngningar och sinnesrörelser, tag god motion ute i fria luften samt let af stärkande, men lättsmält föda. Sörj dess utom för jemn afföring medels lösande vatten eller lavemang. Af en mixtur af 20 gram bromatrinum på 300 gram sammansatt Gentiainfusion bör ni på förmiddagarna taga en matsked och på aftonen två matskedar med en timmes mellanrum mellan hvarje. 2) Låt gossen lefva mest af mjölkmat och ägg samt litet färskt kött (ej fett tillagadt). Hvarje morgon bör han på fastande mage dricka tre fjerdedels dricksglas artificiell Carlsbadervatten 40° varmt (i två portioner) samt strax före frukost och middag ett spetsglas Porlavalten. Salta bad hvar annan dag vore och välgörande. Dessutom bör han naturligtvis vistas ute så mycket som möjligt.

17-årig tös. 1) Inlägg i näsan litet ren vadd, som iöret bestruktits med en salva af 1 del borsyra på 10 delar vaselin. Byt om tregång dagligen. 2) Se svar till Frågvis 3) i n:o 5!

Hildegard. Ni kan försöka nässpolningar med ljumt vatten, försatt med 4 % resorcin. Har ni ej vänt er till någon specialist i Stockholm?

Sea. Doktor Anton Bergh, Stockholm.

Fränknig. Se svar till Frågvis 3) i n:o 5!
Q-m. Belägg säret med en linneplapp med *diachylonsalva* och linda derefter armen med gasbindor, så att förbandet ligger väl. Byt om salva qväll och morgon. *D-r -d.*

Dragning detta år!

Lotter

till
Nordiska Museets
nya

Konstlotteri

säljas i museets särskilda afdelningar, äfvensom i boklädor, i många cigarrbutiker så väl i Stockholm som i landsorten, samt genom enskilda ombud i många delar af landet.

Priset å hvarje lott är
1 krona.

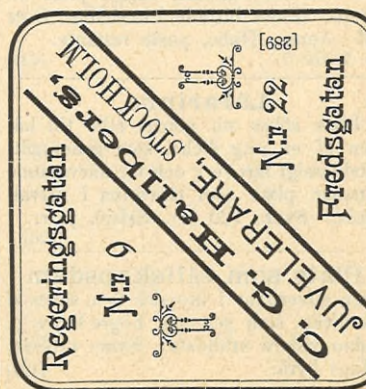
Beställningar från landsorten, hvilka böra åtföljas af postporto och rekommendationsafgift, ställas till Nordiska Museets expedition, n:r 79 Drottninggatan.

Vid kontant köp af minst 50 lotter lemnas 15 proc. rabatt.

Pålitliga återförsäljare antagas.

Förteckning öfver vinster i lotteriet utkommer i juni månad.

Dragningslista kan efter dragningen erhållas mot insändande af 10 öre.

LEVERIN & C:o

61 Drottninggatan 61
3 tr. upp

få härmed rekommendera sin nya, tidsenliga

All slags
Fotografering
utföres omsorgsfullt
enligt nutidens fordringar.

Med största högaktning

LEVERIN & C:o

[46]

Innehållsförteckning:

En nutidskonkurrens. Skiss. — Kefir. Mjölkinviets natur och beredning. I. Af — n. — Hennes hem. Dikt af Pehr J. Wallin. — Europeiska furstinnor. Efter främmande källor af Mathilda Langlet. Österrikiska huset (forts.) — Literatur. — Tre äktenskapsbud. — Rörholm. Af Sophus Bauditz Översättning (slut).
Våra barn. — Huskurer. — Inläggningar. — Syltning. — Drycker. — Tvätten. — Strykning. — Handarbeten. — Husgerädet. — Hushället. — Köket. — Matlagning. — Efterrätter. — Bakning. — Hvarjehanda. — Läkareråd af Dr. — d.

Annonser.

Annonspris: 25 öre pr petitråd (=10 stafvelser).
Ingen annons införes under 1 kr.

Född.

En dotter.
Sundsvall den 11 juli 1888.
Mia och Carl Edvall.
(G. 20479 x 1) [422]

LEDIGA PLATSER.

Guvernans, verkligt musikalisk, skicklig i språk, van att undervisa och anspråkslös, får plats, för 2 barn, i naturskön trakt af Norrland. Lönen 150 kr. Adr.: »Tjenstemannafamilj», Bollnäs. [424]

Lärarinna,

väl vitsordad i språk, särskildt tyska, i musik och öfriga undervisningsämnen samt af mildt och allvarligt, kristligt-religiöst, ej sekteriskt, sinnelag, önskas inom nästk. september i ett anspråkslöst tjenstemannahem på landet, för enda barnet, en 12-årig dotter, som senaste tvenne år njutit god undervisning. Reflekterande hänvände sig med uppgift på lönepretentioner och bifogande af betygsskrifter och referenser till »J. Lbd.» Hildeberg & Lidköping. (G. 19768 x 3) [420]

PLATSSÖKANDE.

En ung flicka, van vid landthushåll, önskar plats till hösten såsom biträde i hushållet. Svar till »Anna», Habo, poste restante. (G. 20298 x 2) [421]

Lärarinna.

Plats sökes nu genast eller till hösten af en ung flicka, som genomgått åttaklassigt läroverk och för närvarande innehar plats som lärarinna i privat-skola. Svar: »20 år», Säfsjö, p. r. [426]

Plats som sällskapsdam eller guvernans i mosaik fam. sökes af en flicka, som genomg. högre lärov. o. sedan vidare utbildats. Svar: »1888», Iduns byrå. [425]

Lärarinna.

En ung flicka, som genomgått fullständigt elementarläroverk samt sedan under 4 år undervisat minderåriga barn i vanliga skolämnen, språk och musik, önskar sig liknande anställning. Svar till »21», Uddevalla. (G. 19900 x 2) [415]

En ung flicka af god familj, som fullbordat sin uppfostran uti en god skola i Schweiz och sedan i 2 år varit anställd ss. lärarinna i fam. utomlands, önskar anställning i Sverige till hösten att undervisa 1 eller 2 elever. Sökanden talar o. skriver franska och engelska språken samt undervisar i tyska, vanl. skolämnen o. musik. Lönepret. moderata. Svar: I. C. E. 23, S. Gumælii annonsbyrå. (G. 4306 x 1) [423]

DIVERSE.

Inackordering

på landet i helsosam, skogrik trakt hos enkla, vänliga människor, helst der ungdom finnes, önskas för någon tid af en ung flicka. Svar med uppgift om pris pr månad sändes till »Sommar 88», Iduns byrå. [427]

Till läskamrat åt egen dotter önskas en snäll, elfvaårig flicka från bildadt hem. God undervisning och vård utlovas. Reflekterande torde för vidare uppgörelse vända sig till fru **Lotten Insulander**, född Segersteen, adr.: Bjerka-Säby, Linköping. [418]

**Greta Landsort
BRODÖS**

Klara Norra Kyrkogata 7 B, 3 tr.
Utför de finaste broderier och monogramritning.
Lektioner gifvas äfven i ritning, filéguipure samt makramé.
Träffas kl. 9—10 f. m., 4—6 e. m. [428]

För hårets färgning.

Svart och brun pomada nigritine à 1: 50 pr burk. Hårrenovator à 3 kr. och 1: 75 pr flaska. Neril, svart, à 2, 4 och 6 kr. Neril, brun, à 4 och 6 kr. pr sats, m. fl. sorter från de förnämsta in- och utländska fabriker. Finaste Parfymer och Tvålar, Smink, Poudre de Riz, Frisörtänger, nyaste sorter, m. m. hos
Fru O. Stråle,
Parfymhandeln, Drottninggatan 6.
Obs.! Sändes till landsorten mot efterkräf. [355]

Sofia Ekman & C:o

förfärdiga
reformerade underkläder.
10 Brahegatan 10
Stockholm. [281]

Iduns läsarinna

bedjas uppmärksamma annonsafdelningens rubriker
Tjenstsökande och Lediga platser.

Red. befordrar gerna alla inkommande frankerade svar, som bära tydligt annonsnummer eller signatur, till annonsör, som vid annonsens insändande meddelat Red. namn o. adress.

Bäst är att vid annonsens insändande bifoga likvid i penningar eller gångbara frimärken. Hvar och en kan sjelf beräkna annonskostnaden, enär hvarje tiotal stafvelser bilda en rad à 25 öre. Minst fyra öfverskjutande stafvelser räknas som full rad. Sålunda räknas 87 stafvelser som 9 rader; 82 stafvelser som 8 rader.

Alla lättförstådda förkortningar äro tillåtna.

Idun är för qvinliga tjenstsökande bästa annonstidning!
Allt, som rör damernas verld, annonseras bäst i Idun!

**TJULANDER & C:o,
VINHANDEL,**

55 Drottninggatan 55,

rekommendera sitt välsorterade lager af endast äkta utländska

Viner och Spirituosa.

Särskildt framhålls: finare **Champ.-Cognac** från de förnämsta firmor, flere år här i lager, **Bordeaux-viner** af välkända firmor, **hvitt Portvin**, särdeles omtyckt, samt för sommarsäsongen: **extra fint Kalkskålsvin** à 3 kr. pr kanna. [313]

Tvätt-Inrättningen

55 Nybrogatan. **Billiga priser.** Nybrogatan 55.
Obs.! Tvätt utföres äfven af härvarande ordentliga tvätterkor, hemtas och hemsändes, då adress uppgifves pr telefon 43 90 eller pr post. [74]

OBS.

**Stort lager af
Barnkläder för alla åldrar,
till och med 14 år.**

Goda tyger. Nya och smakfulla modeller. Billiga priser.
Allm. Telef. 68 40.

H. Nyström,

2 Stora Vattugatan 2,
hörnhuset vid Brurkebergstorg. [365]

Engelska Magasinet

38 Regeringsgatan 38, 1 tr. upp.
Tricotvaror af bästa kvalitet, Serger, Velveteen, Flaneler, Barnskor, Vårhattar för babies, Bärkappor.
Utmärkta Téer m. m. [252]

Begär alltid
VEEN'S rena Cacao
Utsökt kvalitet — Billigt pris.
1/2 kilo 2: 75; 1/4 kilo 1: 50; 1/8 kilo 80 öre.
General-Agent för Sverige:
S. J. NORMAN, Stockholm.

**J. G. Hammars
Lampkök.**
Stor värmeförmåga.
Brinna luktfritt.
Brilliant belysning.
Pris: enkla med veke 4—6 kr., extra solida 7—8 kr., med 2 veckor 12 kr.
Fullkomlig belägenhet garanteras hvarje köpare. [292]
J. G. HAMMAR,
30 Malmstugugatan

Skrif till

**K. M. Lundbergs
Bosättningsmagasin**

7 Storhykobrinken Stockholm Storhykobrinken 7
och begär profver och prisuppgifter
å Hvita väfnader till underkläder, Spetsar,
Broderier, Duktyger, Handduksväfnader,
Lakanväfnader och Sängkläder. [22]

Obs.! Profver sändas på begäran
Möbelftyger.
Bostrom & Bostrom
Stockholm, 18 Drottninggatan 18.
Matfor, m. m.
Obs.! Billigaste priser